

Cung Khanh

Hoàng kim ốc

Thư trung hữu hoàng kim ốc

ở Đông Thành có một cây gạo lớn, cành lá rườm rà. Đêm đến, bọn ma họp nhau bàn câu chuyện thể gian. Có chuyện nực cười, cũng có chuyện ghê gớm lắm. Thỉnh thoảng có một vài chuyện éo le, ma thuật lại vừa rơi nước mắt. Những đêm như thế, người ta bảo rằng: ?Ma kêu gạo thảm thiết vì đói lạnh?; thực tình, ma rên xiết vì chuyện thể gian mà người không rõ.

Có một độ ma nói chuyện với nhau về một cái nhà vàng lạ lùng ở Tân Thanh. Cái nhà toàn bằng vàng, ở trong có đủ thứ bửu vật. Ma thuật chuyện ấy cho nhau nghe, và bảo rằng cái nhà quý báu hiện có trên thể gian.

Thỏ công nằm nghỉ, xem trăng trong cái liêu¹ bên cạnh cây gạo, nghe chuyện cũng cho là lạ lắm. Vì chính ông ở trong cuộc đất mà không hay biết điều kỳ lạ ấy bao giờ. Ngay đêm ấy ngài đến chơi đức Thành hoàng bốn cảnh để hỏi xem có tin tức về câu chuyện của ma nói không? Thành hoàng lại ngạc nhiên hơn nữa.

- Ông còn không rõ, tôi thì đi đâu mà biết được. - Ngài bảo Thổ công như thế.

Rồi cùng nhau đem việc lạ ấy hỏi Đông trù tư mệnh. Đông trù nghe hai ông khách, lại tưởng chuyện trong sử Phong thần, cười và nói:

- Ấy, các ông hãy kể nốt câu chuyện cho tôi nghe.

Thấy hai ông kia ngỡ ngác, bấy giờ mới suy ra là chuyện thực. Đông trù thú thật rằng, chưa biết việc ấy bao giờ.

- Tôi tra xét việc thế gian, năm năm tâu lên Thượng đế, mà không thấy một việc lạ như thế, cũng không nghe ai nói

đến. Và lại ở thế gian, nếu có lâu đài vĩ đại, bất quá chỉ làm bằng đá bằng cây, chạm trổ đủ hình, đủ kiểu. Xưa lắm thì

độ năm sáu nghìn năm, chớ có nghe đâu nhà toàn bằng vàng như các ông bảo. Ấu chúng ta nên hỏi Nam tào giữ sổ

nhân gian, chắc có lẽ biết được hết cái lạ trong quá khứ và vị lai vậy.

Cùng nhau lên xe mây, để vân ngưu kéo về thiên đình, thì bỗng gặp một nhà tu hành kỳ quái, không biết ở đâu lại,

thình không hiện ra giữa chừng không trung. Các thần đều hỏi:

- Ông là ai? Chúng tôi chưa được biết?

Người lạ đáp:

- Tôi sống trong một thế giới khác, nên các ngài không biết được. Nhưng về sau rồi các ngài có thể biết.

1. Cái liêu: chưa rõ là cái gì.

Các thần hỏi:

- Vậy ông đến chúng tôi có việc gì?

Người lạ đáp:

- Đây cũng vừa nghe, các ngài bàn việc lên trên kia hỏi một vị thần khác giữ sổ thế gian, xem cái nhà vàng ở đâu. Tôi sợ các ngài đi xa nhọc nhằn mà sẽ không kết quả gì, vì chắc chắn trên kia, vị thần mà các ngài đến hỏi chuyện cũng không thấu rõ cái kỳ quan đó.

Các thần nhìn nhau, rồi hỏi:

- Thế ông có cách gì cho chúng tôi biết không?

Người lạ gật đầu rồi dẫn các thần trở lại thế gian, về làng Tân Thanh. Đến đây thì trời rạng đông, các ma đã tản lạc theo đêm tối về phương khác. Người lạ rút trong tay áo ra một hạt ngọc trong như thuỷ tinh, hạt ngọc chiếu những tia sáng tinh anh. Rồi cho những tia sáng ấy rơi về phía người lạ trở, cho các thần chăm chú, tức thì cách đó ba dặm, trong một cảnh thật huyền ảo, cái nhà vàng rực rỡ xuất hiện giữa một vườn cây kỳ dị.

Các thần rú lên:

- Đích rồi! Hoàng kim ốc!

Vừa nói xong, hạt ngọc và người lạ bỗng dung biến mất. Các thần nhìn nhau, không biết mình hãy còn chiêm bao như kẻ tục, hay là, đây là một sự thực hiển nhiên. Nhìn về chôn huyền ảo khi này, thì chỉ thấy ánh sáng ban mai nhuộm hồng những chót cây cổ thụ và cánh đồng phẳng lì, mạ xanh rợn sóng. ở đây rải rác một vài nóc nhà, và chính nơi cái nhà vàng vừa thấy, thì lại là một túp lều tranh không đẹp.

*

* *

Chàng thư sinh đặt viết xuống bàn, cất một quyển sách rồi đi nghỉ. Nằm trên phản, lim dim thì mang máng thấy trên xà nhà có ba gương mặt nhìn xuống mình như dò xét. Chàng nhận được một gương mặt đen như nhọ chảo, nhưng không có vẻ ghê gớm lắm, một gương mặt trắng như phấn dôi, môi đỏ như bôi son, có râu mép uốn cong, râu cằm suôn đuột, vẻ như vui cười, tươi mãi, và gương mặt thứ ba xám nắng, vẻ đạo mạo, nghiêm trang, đầu đội mũ vàng, chàng cho đấy là một vị đại thần thời nào. Chàng dụi mắt, để tưởng mình không mê muội, hoặc bị một ám ảnh. Dụi xong thì không thấy gì cả. Nhưng trên bàn bên cạnh, quyển sách khi nãy bỗng cất lên không, những trang tự lật ra từng tờ, và bình mực tự nó bắn cái nắp ra một lúc rồi tự nó sập lại như trước. Chàng dụi mắt lần nữa, để chắc mình không phải chiêm bao; ngồi nhồm dậy, thì đầu đầy yên lành. Chàng nằm xuống trở lại mơ màng sắp ngủ, thì tai nghe văng vẳng những tiếng bàn cãi xôn xao. Tiếng nghe xa xôi dần dần, chàng chỉ mơ hồ như nhận được một câu:

- Thị phi tất cả, đâu có lẽ như thế được.

Chàng mồn mõi, hơi thở đều đều, rồi an giấc.

Đông trù căn nhần Thổ công:

- Hắn ta chỉ là một anh học trò khó, nghèo xơ xác, mà lại bảo ở nhà vàng.

Mộng mị quá, thật là mộng mị. Thế này tôi phải không nghe ông mới được. Trọn mấy hôm ròng, tôi phí cả việc tôi mà đi với các ông. Trong mấy hôm việc lành dữ của thế gian đã chồng đống trên bàn mà chưa kiểm điểm và ghi một việc nào.

Thành hoàng cũng bực mình:

- Tôi bỏ qua hết ba cuộc lễ kỳ yên rồi còn gì. Một ở Tân Trung, một ở Tân Bình và một ở Hưng Khánh. ở Hưng

Khánh thì lớn hơn cả, có hát bộ ba chầu và tế đủ các thứ con sinh. Ông

Thành hoàng thôn ấy lại ân cần mời, tôi định

thế nào cũng dự, mà rồi phải thất hứa.

Thỏ công vuốt râu cười hất:

- Các ông sao nóng nảy. Chúng ta hãy tìm cái ông Đạo sĩ hôm trước, mà hỏi lại manh mối thì khác biết.

Ba vị thần trở lại chốn nhà tranh. Chàng thư sinh nằm thêm thiếp ngủ. Ông Đạo sĩ lạ lòng đương bách bộ trước sân.

Đêm trăng, gió thổi chập chờn những cành đóm hoa trắng. Bấy giờ thấy ba ông đến thì Đạo sĩ mừng rỡ đón mời:

- Các ông đến đây. - Đạo sĩ nói - trong lúc vừa được rảnh, định tìm các ông, thì các ông lại đến. Hay quá!

Thỏ công liền hỏi:

- Ông là gì của hấn mà ở đây? - Thỏ công trở vào chàng thư sinh.

- Tôi là thần đẳng đây. Tôi là cái đèn, cùng người ấy làm việc đã ngót hai mươi năm.

- Thế còn cái nhà vàng?

- Chính ở đây.

- ở đây?

- Vâng.

Thỏ công và hai vị thần ngơ ngác nhìn chung quanh, cố tìm, rồi lại nhìn nhau mà cười: - Chắc ông mị chúng tôi?

- Không phải, nhưng phải có viên ngọc của người ấy mới xem thấy được.

- Viên ngọc hiện giờ hấn để đâu? - Thỏ công hỏi.

Thần đăng đáp:

- Cũng không chừng, dường như khó định lắm; những đêm nào chàng thức khuya cùng tôi làm việc, nghĩa là tôi phải đem ánh sáng cho chàng mãi, và chàng thì mài giũa sự gì trên trang giấy trắng. Khi chàng ngồi nghĩ, tự những trang giấy ấy xuất hiện một hạt ngọc; lúc bấy giờ lấy ngọc ấy mà soi, tự nhiên xuất hiện ?hoàng kim ốc?.

*

* *

Từ đấy, mỗi đêm chàng thư sinh nghe như có ai thơ thẩn trước sân. Nhưng khi mở cửa trông ra thì chỉ thấy bóng trắng trên những chiếc lá mướt. Lúc trở vào, chàng hơi là lạ về chiếc đèn bỗng nhiên sáng rõ khác thường. Hiện trạng ấy chỉ thoáng qua, rồi thì đâu đấy lặng lẽ, bình thường. Chàng không để ý đến nữa. Một đêm, nhằm mùa hoa dạ lý nở, mùi hương bay toả một vùng. Chàng nghe mình bồn chồn rạo rực về một nỗi nhiệm màu nào, rồi cảm giác ấy tăng gia từng phút. Chàng không còn là chàng của thời khắc trước nữa. Chàng nghe mình đi vào một cõi sống khác, mà sự thăng bằng đôi hẳn cái thăng bằng của hàng ngày. Chàng thấy chàng nhẹ nhàng có thể chơi trên mặt nước, có thể lướt qua những lá liễu, đùa những làn hương và tia sáng. Chàng ghi trên tờ giấy những cảnh chàng đương ngắm, chàng vẽ con đường chàng đương đi, con đường huyền bí... Lúc bấy giờ, ngọn đèn tự nó dài ra mãi, tượng thành một dạng người, rồi lia cái thân bằng sành, Đạo sĩ hiện ra nhẹ nhàng, bước lại cửa.

Thổ công và hai vị thần kia đã chực hờ ngoài cửa, Đạo sĩ gọi vào. Bấy giờ trên những trang giấy vừa khô, có một vật gì trong sáng xuất lộ. Chàng thư sinh, như mệt mỏi sau một cuộc thôi miên, gục đầu thêm thiếp trên bàn. Thần đăng cầm hạt ngọc trao cho Thổ công và các vị thần xem. Những tia sáng chiếu ngời, rực rỡ. Thần đăng lại bảo soi những tia sáng kỳ diệu ấy vào vùng trán cao của chàng thư sinh. Các thần y theo, tức thì không còn thấy chàng thư sinh đâu nữa. Giữa không gian, xuất hiện một cái nhà vàng, trong một cảnh lạ. Các thần đang ở trong cái nhà vàng ấy mà không hay biết. Bấy giờ đưa nhau đi xem, thì thấy không biết bao nhiêu là bửu vật nhiệm màu. Có vật các thần nhận ra được, nhưng có vật các thần phải chịu là không thể nào hiểu biết tính chất...

... Như thế không biết độ bao lâu, mé ngoài có tiếng gà gáy; các vị thần vội vã trở ra, tiếc đành bỏ dở cuộc xem kỳ thú ấy. Một tiếng động, chàng thư sinh cửa mình. Các thần vội vã lánh đi và xô nhau chen một kẹt cửa. Chàng thức giấc, thấy mình mỗi một lạ thường, đầu choáng váng. Ngọn đèn hết dầu đã tắt từ lâu. Chàng đứng dậy loạng choạng, đi lại giường. Tay sờ trán như sờ một vết thương. Chàng lẩm bẩm:

- Đại khờ quá, để sưng vào mà không hay, hẳn là bị cảm.

Khi qua một cửa sổ còn mở; nhìn ra thì lại thấy ba gương mặt hôm trước, tự khoảng trống khung cửa nhìn chàng như lo lắng. Chàng vỗ trán để xua đuổi một giấc mê nào, thì những gương mặt ấy biến mất.

Rút trong tập truyện ngắn Cách ba nghìn năm,

Nxb. Đời nay, Hà Nội, 1944

Nguồn: Hùng

Được bạn: Thành Viên VNthưquan đưa lên
vào ngày: 27 tháng 12 năm 2003